

Tema 5: Transformació de documents XML

Índex de continguts

5.0 Resums UF2

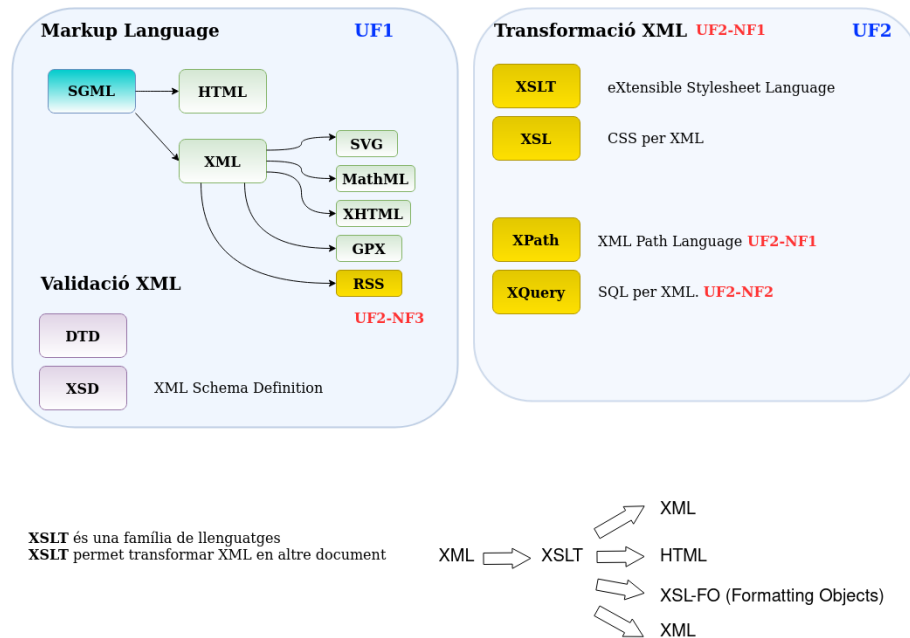

Figure 1: Resum UF2

5.1 Introducció a XSLT

En capítols anteriors hem vist que XML és un format relativament llegible, doncs es tracta de fitxers de text pla i la informació està organitzada jeràrquicament. No obstant, com hem vist darrerament amb HTML, als humans els agrada visualitzar la informació col·locada en determinats formats que facin la lectura més agradable, com l'al·lineació, format del text o els colors.

Donat que XML està pensat principalment per emmagatzemar i intercanviar informació, si volem representar-les d'una altra manera, tindrem diverses possibilitats:

- Desenvolupar un programa que agafi les dades XML i generi la sortida en el format que volem. En aquest cas tenim l'inconvenient que hem de tenir coneixements de programació.
- Utilitzar CSS, que com hem vist permet canviar la visualització de les dades d'un document HTML a la web. CSS permet canviar la visualització de les

dades, però no transformar els documents com veurem en aquesta unitat.

- Transformar el document. Aquesta opció permet transformar el document en un altre pensat per a la seva visualització: PDF, HTML, etc.

5.2 XSLT (Extensible Stylesheet Language Transformations)

XSLT és una família de llenguatges basats en XML que permeten transformar els documents XML en altres documents. Consta del següents llenguatges:

- XSL (eXtensible Stylesheet Language) és un llenguatge per transformar documents XML en altres documents com HTML, XML o text pla.
- XPath és un llenguatge que permet accedir a parts concretes d'un document XML mitjançant expressions de búsqueda. Permet navegar per un document XML.
- XSL-FO (XSL formatting objects) permet definir format als documents XML, tant per a formats de pantalla com per a formats paginats. Permet la creació de documents PDF.

En aquest capítol ens centrarem bàsicament en la transformació de documents mitjançant XSLT, que permet crear, a partir d'un document XML altres documents com XML, HTML o text.

5.3 Fulls d'estil: CSS vs XSLT

L'organisme W3C ha definit dues famílies de normes per als fulls d'estil. La més senzilla es CSS, que ja hem vist al capítol dedicat a HTML. CSS té les següents limitacions, que es solucionen amb XSLT:

- Amb CSS no podem canviar l'ordre dels elements que surten en un document HTML, no es poden ordenar els elements o filtrar per algun criteri (tal com fariem a la clàusula WHERE de SQL).
- Amb CSS no podem realitzar operacions amb els elements, per exemple calcular els valors de tots els elements <preu> d'un document XML.

També podem combinar els dos llenguatges, CSS per donar estil al document i XSLT per fer transformacions sobre ell. A continuació tenim un exemple de XML i CSS.

Exercici: copia els següents codis en dos fitxers de text i intenta mostrar-los en un navegador.

Document alumnes.xml

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<?xml-stylesheet type="text/css" href="estil.css"?>
<alumne>
```

```

        <nom>Marc</nom>
        <cognom>Màrquez</cognom>
    </alumne>
    <alumne>
        <nom>Fernando</nom>
        <cognom>Alonso</cognom>
    </alumne>
    <alumne>
        <nom>Pau</nom>
        <cognom>Gasol</cognom>
    </alumne>

```

Document estil.css

```

alumne {
    text-align: center;
}
nom {
    font-weight: bold;
    font-family: tahoma;
    color: blue;
}
cognom {
    color: cyan;
}

```

5.4 Versions de XSLT

XSLT està inspirat en DSSSL, l'equivalent a XSLT en l'antic SGML. Actualment (2022), tenim tres versions:

- **XSLT 1.0.** 1999. Desenvolupat pel W3C, juntament es va desenvolupar XSL-FO i XPath. Encara es fa servir bastant (2018) doncs és el més compatible amb els navegadors.
- **XSLT 2.0.** 2007. Desenvolupat per Michael Kay, també desenvolupador de XQuery y Saxon XSLT. Com a novetats permet crear múltiples documents de sortida
- **XSLT 3.0.** 2017. Millores per a la transformació de documents XML molt grans.

5.4 Processadors XSLT

Un processador XSLT permet llegir un document XSL i a partir de les regles de transformació sobre un document XML, permet generar un altre document formatjat tipus XML, HTML o text.

El seu ús implica necessàriament els següents passos:

1. Tenir un document XML ben definit (sintàcticament).
2. Validar el document mitjançant DTD o XML Schema (XSD).
3. Crear un full d'estil XSL ben format (ha de seguir les regles XML).
4. Vincular el document XML amb el full d'estil XSL.
5. Executar la transformació amb el processador XSLT.

El processador XSLT va llegint el document XML, processant node a node el XML i aplicant les transformacions necessàries definides en las **templates rules** del full XSLT. Los templates son un conjunto de reglas que se aplican cuando se encuentra alguno de los nodos especificados.

Podem treballar amb processadors off-line amb editors com **XML Copy Editor**, **Visual Studio Code** (requereix d'un programa extern apart d'una extensió) processadors en línia com.

Processadors XSLT on-line:

- XSL Transformation (XSLT) Online Toolz
- Free Online XSLT Transformer

Processadors off-line:

- XSLT Saxon Processor. Està basat en Java, per tant cal tenir instal·lat el JRE (inclòs en el JDK). És el que farem servir en aquesta UF. Veure Annex 1.
- Xalan. Només suporta XSLT 1.0. També està basat en Java però el seu desenvolupament està estancat.

5.4.1. Crear full d'estil ben format

La declaració d'un document XSL és la següent (són equivalents, normalment es fa servir **xsl:stylesheet**):

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xsl:stylesheet version="1.0" xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">
    ...
</xsl:stylesheet>
```

o

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xsl:transform version="1.0" xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">
    ...
</xsl:transform>
```

5.4.2 Vincular un XSL al document XML

Per vincular el document XSL al document XML, afegim la següent Processing Instruction (PI) al XML:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<?xml-stylesheet type="text/xsl" href="catalog.xsl"?>
```

5.5 Creació de templates

Document d'exemple

Aquest és el document XML que farem servir per a la creació de plantilles:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<persones>
  <persona naixement="1912" mort="1954">
    <nom>
      <primer_nom>Alan</primer_nom>
      <cognom>Turing</cognom>
    </nom>
    <profesio>informàtic</profesio>
    <profesio>matemàtic</profesio>
    <profesio>criptògraf</profesio>
  </persona>
  <persona naixement="1903" mort="1957">
    <nom>
      <primer_nom>John</primer_nom>
      <inicial_segona_nom>V</inicial_segona_nom>
      <cognom>Neumann</cognom>
    </nom>
    <profesio>matemàtic</profesio>
    <hobby>jugar a tennis</hobby>
  </persona>
</persones>
```

Dintre del document XSL afegirem un template o regles de plantilla per indicar quina sortida volem a partir de l'entrada seleccionada. L'element **xsl:template** té dues parts:

- Un atribut `match` que conté un patró que coincideix amb un o més nodes del document XML. Aquest patró està especificat en el llenguatge XPath. En aquest cas el símbol `/` indica l'arrel del document XML. Fixeu-vos que la sintaxi s'assembla deliradament amb les rutes d'arxius del sistema operatiu Unix/Linux.
- També conté una plantilla que s'executa quan coincideix el patró. Aquesta plantilla pot contenir part d'un document html, xml o caràcters de text.

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xsl:stylesheet version="1.0" xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">
  <xsl:template match="/">
    <html>
      <body>
```

```

        <h2>Personatges històrics de la informàtica</h2>
        <!-- Aquí podem seleccionar elements XML i inserir-los al nostre HTML-->
    </body>
</html>
</xsl:template>
</xsl:stylesheet>

```

La coincidència de patró més sencilla és el nom d'un element. Si per exemple fem coincidir l'element **persona**, el següent exemple simplement escriu el text

Una persona:

```

<?xml version="1.0"?>
<xsl:stylesheet version="1.0" xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">

    <xsl:template match="persona">Una Persona</xsl:template>

</xsl:stylesheet>

```

Hi ha dos elements coincidents anomenats persona, i cada vegada que el procesador troba aquest element simplement escriu **una persona**:

```

<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>

```

Una Persona

Una Persona

Una persona és text pla, però també podem escriure elements de llenguatges de marques, com en l'exemple següent. L'única restricció és que com XSLT és un document XML ben format, el llenguatge de marques de sortida també ha d'estar ben format:

```

<?xml version="1.0"?>
<xsl:stylesheet version="1.0" xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">

    <xsl:template match="persona"><p>Una Persona</p></xsl:template>

</xsl:stylesheet>

```

Dona com a resultat:

```

<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>

```

<p>Una Person</p>

<p>Una Persona</p>

La majoria de les vegades, el que farem serà seleccionar elements del document d'entrada e inserir-los en el document de sortida. Un dels elements XSL més utilitzats es **xsl:value-of**, que obté el valor de text del element del document

XML origen. L'element que s'obté es selecciona amb l'atribut **select**, i l'atribut també conté una expressió XPath. Per escriure el nom de la persona farem:

```
<?xml version="1.0"?>
<xsl:stylesheet version="1.0"
    xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">

    <xsl:template match="persona">
        <p>
            <xsl:value-of select="nom"/>
        </p>
    </xsl:template>
</xsl:stylesheet>

<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<p>
    Alan
    Turing
</p>

<p>
    John
    V
    Neumann
</p>
```

5.5.1 Selecció d'atributs a XSLT

Per seleccionar atributs del document origen, fem servir el símbol ****@**** a l'expressió XPath dintre de l'element que volem seleccionar. Tenint en compte el document anterior, tenim el següent full XSLT:

```
<?xml version="1.0"?>
<xsl:stylesheet version="1.0"
    xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">

    <xsl:template match="persones">
        <html>
            <head>
                <title>Personatges històrics de la informàtica</title>
            </head>
            <body>
                <table>
                    <tr>
                        <td><xsl:value-of match="persona/nom"/></td>
                        <td><xsl:value-of match="persona/@naixement"/></td>
                        <td><xsl:value-of match="persona/@mort"/></td>
```

```

        </tr>
    </table>
</body>
</html>
</xsl:template>
</xsl:stylesheet>

```

El resultat seria el següent:

```

<html>
  <head>
    <title>Personatges històrics de la informàtica</title>
  </head>
  <body>
    <table>
      <tr>
        <td>Alan Turing</td>
        <td>1912</td>
        <td>1954</td>
      </tr>
    </table>
  </body>
</html>

```

5.6 Elements de plantilles més comuns.

Dintre de les nostres plantilles XSL podem utilitzar les següents instruccions de plantilla. Pertanyen al vocabulari XSLT definit a l'espai de noms XSL.

Els més utilitzats són:

xsl:value-of.

Inserta el valor d'un element o atribut XML a la sortida resultant. Podem fer servir l'atribut select per seleccionar l'atribut o subelement el valor del qual s'utilitzarà.

Exercici: copia els següents codis en dos fitxers de text i fes la transformació amb el processador on-line. Respon a la següent pregunta: Quants discs aparèixen al fitxer html?

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<catalog>
  <cd>
    <title>Empire Burlesque</title>
    <artist>Bob Dylan</artist>
    <company>Columbia</company>
  </cd>

```



```

        <price>10.90</price>
        <year>1985</year>
    </cd>
    <cd>
        <title>Hide your heart</title>
        <artist>Bonnie Tyler</artist>
        <company>CBS Records</company>
        <price>9.90</price>
        <year>1988</year>
    </cd>
</catalog>

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xsl:stylesheet version="1.0" xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">
<xsl:template match="/">
    <html>
    <body>
        <h2>My CD Collection</h2>
        <table border="1">
            <tr bgcolor="#9acd32">
                <th>Title</th>
                <th>Artist</th>
            </tr>
            <tr>
                <td><xsl:value-of select="catalog/cd/title"/></td>
                <td><xsl:value-of select="catalog/cd/artist"/></td>
            </tr>
        </table>
    </body>
    </html>
</xsl:template>
</xsl:stylesheet>

```

xsl:for-each.

Es fa servir per a recórrer els elements d'un document i realitzar una sèrie d'operacions amb els nodes. L'atribut select determina els elements que s'ha de recórrer. És equivalent a l'instrucció foreach dels llenguatges de programació.

La seva sintaxi es:

```

<xsl:for-each select="condicio">
    <xsl:value-of select="..." />
</xsl:for-each>

```

Exercici: modifiqueu l'exercici anterior per mostrar tots els albums:

```

<xsl:for-each select="catalog/cd">

```

```

        <xsl:value-of select="title"/>
        <xsl:value-of select="artist"/>
    </xsl:for-each>

```

xsl:if.

Podem seleccionar la informació que mostrarà per pantalla en funció de les condicions que li indiquem.

Exemple:

```
<xsl:if test="price<=10 and Artist='Xavier Camunyes'">
```

Compte amb les cometes simples si el que volem és comparar cadenes. En la següent taula es resumeixen els símbols utilitzats per als operadors booleans:

Símbol	Operador
=	Igual
!=	Distint
<	menor que
>	major que
< =	menor o igual que
> =	major o igual que
and	I lògic (&&)
or	O lògic ( )

- **xsl:sort.** Ens permet ordenar la informació en funció del contingut d'un element. Té més opcions que la clàusula ORDER BY a SQL.

La seva sintaxi seria:

```
<xsl:sort select="condició"/>
```

Compte: xsl:sort no té etiqueta de tancament

Els atributs (opcions) que té es mostren a la següent taula:

Atribut	Valor	Significat
select	XPath Expression	Especifica quin node o conjunt de nodes ordenar
lang	language-code	Especifica quin llenguatge s'utilitza per a l'ordenació
datatype	text, number, QName	Especifica el tipus de dada que s'ordenarà. Per defecte és "text"

Atribut	Valor	Significat
order	ascending, descending	Especifica el tipus d'ordre. Per defecte es "ascending"
caseorder	upper-first, lower-first	Especifica si les lletres majúscules o minúscules s'ordenen en primer lloc

Exemple:

```
<xsl:for-each select="catalog/cd">
  <xsl:sort select="artist" order="descending"/>
  <tr>
    <td><xsl:value-of select="title"/></td>
    <td><xsl:value-of select="artist"/></td>
  </tr>
</xsl:for-each>
```

xsl:choose.

Element per a condicionar els resultats que permet establir múltiples condicions dintre del recorregut de l'arbre XML. És equivalent a l'instrucció **switch-case-default** dels llenguatges de programació.

La seva sintaxi seria:

```
<xsl:choose>
  <xsl:when test="expressio_1">
    tractament de les dades
  </xsl:when>
  <xsl:when test="expressio_2">
    tractament de les dades
  </xsl:when>
  ...
  <xsl:otherwise>
    tractament de les dades
  </xsl:otherwise>
</xsl:choose>
```

Exemple:

```
<xsl:for-each select="catalog/cd">
  <tr>
    <td><xsl:value-of select="title"/></td>

    <xsl:choose>
      <xsl:when test="price &gt; 10">
```

```

        <td bgcolor="#ff00ff"><xsl:value-of select="artist"/></td>
    </xsl:when>

    <xsl:otherwise test="price &gt; 10">
        <td><xsl:value-of select="artist"/></td>
    </xsl:otherwise>
</xsl:choose>
</tr>
</xsl:for-each>

```

- **xsl:output.** L'element output defineix el format de sortida del document XSL (XML, HTML o texte). És un element de nivell superior, per tant ha d'anar just sota l'element xsl:stylesheet o xsl:transform. Si no especifiquem aquest element, per defecte XSLT enten que estem creant un arxiu HTML. Per exemple, el següent codi produeix un document XML com a sortida. Veure apartat 5.6 (transformació XML a XML)

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xsl:stylesheet version="1.0" xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">
    <xsl:output method="xml" version="1.0" encoding="UTF-8" indent="yes"/>
    ...
    ...
</xsl:stylesheet>

```

xsl:include.

L'element include també és un element de nivell superior que inclou els continguts d'un full d'estils dintre d'un altre. Sintaxi:

```
<xsl:include href="URI">
```

5.7 Transformació de XML a XML (xsl:output)

La conversió de XML a XML és igual que en el cas de HTML però treient els elements html, body, etc i fent servir l'element output després de la declaració XML. Per crear atributs nous al XML, fem servir l'element xsl:attribute. Posem un exemple pràctic. Tenim el següent document XML:

XML Original

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<tienda>
  <libro>
    <titulo>Javascript coding</titulo>
    <precio>20</precio>
    <idioma>Castellà</idioma>
  </libro>
</libro>

```

```

        <titulo>XML the origin</titulo>
        <precio>15</precio>
        <idioma>Anglès</idioma>
    </libro>
</tienda>

```

A partir d'aquest document, volem crear un altre document XML amb les següents modificacions:

- L'arrel del document es canvia per tienda2.0
- L'idioma ha de ser un atribut de l'element libro
- Creem un atribut nou a precio anomenat moneda amb valor Euro

El document XSL de transformació seria el següent:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xsl:stylesheet version="1.0" xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">
<xsl:output method="xml" indent="yes"/>
  <xsl:template match="/">
    <tienda2.0>
      <xsl:for-each select="tienda/libro">
        <libro>
          <xsl:attribute name="idioma">
            <xsl:value-of select="idioma"/>
          </xsl:attribute>
          <titulo><xsl:value-of select="titulo"/></titulo>
          <precio>
            <xsl:attribute name="moneda">Euro</xsl:attribute>
            <xsl:value-of select="precio"/>
          </precio>
        </libro>
      </xsl:for-each>
    </tienda2.0>
  </xsl:template>
</xsl:stylesheet>

```

Resultat de la transformació:

```

<tienda2.0>
  <libro idioma="Castellà">
    <titulo>Javascript coding</titulo>
    <precio moneda="Euro">20</precio>
  </libro>
  <libro idioma="Anglès">
    <titulo>XML the origin</titulo>
    <precio moneda="Euro">15</precio>
  </libro>
</tienda2.0>

```

5.8 Plantilles XSL.

Fins ara hem aplicat la plantilla a tot el document, i per crear els diferents estils als elements feiem servir `xsl:if` o `xsl:choose`. Ara farem servir diferents plantilles per a condicionar el contingut de cada element.

Exemple

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
  <xsl:stylesheet version="1.0" xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">
    <xsl:template match="/">
      <html>
        <body>
          <h1>My CD Collection</h1>
          <xsl:apply-templates/>
        </body>
      </html>
    </xsl:template>

    <xsl:template match="catalog">
      <h2>CD Catalog</h2>
      <table>
        <tr bgcolor="#887788">
          <th>Title</th><th>Artist</th>
        </tr>
        <xsl:apply-templates select="cd"/>
      </table>
    </xsl:template>

    <xsl:template match="cd">
      <tr>
        <xsl:apply-templates select="title"/>
        <xsl:apply-templates select="artist"/>
      </tr>
    </xsl:template>

    <xsl:template match="title">
      <td bgcolor="DDEEDD">
        <xsl:value-of select="."/>
      </td>
    </xsl:template>

    <xsl:tempalte match="artist">
      <td bgcolor="AABBAA">
        <xsl:value-of select="."/>
      </td>
    </xsl:template>
```

```
</xsl:stylesheet>
```

5.9 XPath

XPath és un llenguatge no XML que permet recórrer i seleccionar els nodes d'un document XML. XPath es fa servir a XSLT dintre de l'atribut **select** de les plantilles i també és un subconjunt de XQuery. XQuery es pot veure com un XPath amb sentències dels llenguatges de programació.

Farem servir el següent exemple per indicar els nodes seleccionats amb XPath:

```
<?xml version="1.0" encoding="windows-1250"?>
<classe>
  <estudiant id = "393">
    <nom>Daniel</nom>
    <cognoms>Pi Gran</cognoms>
    <nota>85</nota>
    <aficions>
      <aficio>Lectura</aficio>
      <aficio>Cinema</aficio>
    </aficions>
    <naixement>
      <dia>3</dia>
      <mes>5</mes>
      <any>1990</any>
    </naixement>
  </estudiant>
  <estudiant id = "493">
    <nom>Vanessa</nom>
    <cognoms>Pou Salat</cognoms>
    <nota>95</nota>
    <aficions>
      <aficio>Lectura</aficio>
      <aficio>Esport</aficio>
      <aficio>Cinema</aficio>
    </aficions>
    <naixement>
      <dia>3</dia>
      <mes>1</mes>
      <any>1995</any>
    </naixement>
  </estudiant>
  <estudiant id = "593">
    <nom>Xavier</nom>
    <cognoms>Fuster Cantó</cognoms>
    <nota>90</nota>
    <aficions>
```

```

    <aficio>Esport</aficio>
    <aficio>Cinema</aficio>
  </aficions>
  <naixement>
    <dia>5</dia>
    <mes>5</mes>
    <any>1989</any>
  </naixement>
</estudiant>
</classe>

```

A XPath hi ha 7 tipus de nodes:

- El **node document** o **node arrel** (un per document). A XPath el node arrel conté tot el document, no només l'arrel del document XML. El node arrel conté almenys un fill, l'arrel del document XML. També conté els comentaris del document XML, les instruccions de processament (PI)-comencen per <?- . El node arrel s'especifica mitjançant el símbol /.
- Els **nodes element**. Tots els elements del document XML es poden seleccionar amb XPath. Per seleccionar el contingut dels elements <nom>, a xslt fem servir . El valor de l'element és la concatenació del text de tots els elements nom que hi ha al document i tots els seus fills.
- **nodes atribut**. Tot element atribut té un element pare, però no succeeix a l'inrevés. Els elements fills d'un node són el text, els subelements i els comentaris però no els atributs. Per seleccionar un atribut, fem servir l'operador @. Per exemple, per seleccionar l'atribut id de l'element estudiant, l'expressió XPath seria /classe/estudiant/@id
- **nodes de text**. Contenen el text d'un element XML. Les entitats es resolen abans d'enviar el node a XPath.
- **nodes comentaris**. Contenen tot el text entre els caràcters <!-- i -->.
- **nodes de processament d'instruccions (PI)**. Contenen tot el text entre els caràcters <? ?> (sense incloure ?>).
- **nodes espai de noms**. No es fan servir gairebé mai als fulls XSLT. Existeixen per a benefici del processador XLST.

Un dels usos més comuns de XPath és crear rutes de localització. Per exemple, el patró /classe/estudiant/aficions descriu l'ubicació dintre del XML que volem processar.

Les rutes poden ser absolutes o relatives (si ja hem seleccionat una prèviament). Les rutes absolutes comencen pel símbol /.

5.9.1 Predicats

Els predicats són filtres que restringeixen els nodes seleccionats per una expressió XPath. Les condicions s'expressen amb claudàtors. Alguns exemples:

Expressió	Significat
/classe/estudiant[nom="Daniel"]	Retorna totes les dades de l'estudiant de nom Daniel en format XML.
/classe/estudiant[nom="Daniel"]/naixement	Retorna la data de naixement de l'estudiant de nom Daniel en format XML.
/classe/estudiant[@id<500]	Retorna les dades en format XML de tots els estudiants amb id més petit que 500.
/classe/estudiant[aficions/aficio="lectura"]	Retorna en format XML els noms de tots els estudiants aficionats a la lectura.
/classe/estudiant[aficions/aficio="lectura"]/nom/string()	Retorna el nom (sense format XML) de tots els estudiants aficionats a la lectura.
/classe/estudiant[nota>90 or @id<400]/nom/string()	Retorna el nom (sense format XML) de tots els alumnes amb una nota major a 90 o un identificador inferior a 400.
/classe/estudiant[nom="Daniel" or nota>90]/nom/string()	Retorna el nom (sense format XML) de tots els alumnes anomenats Daniel o amb una nota superior a 90.
/classe/estudiant[naixement/mes="maig" or naixement/any<1990]/nom/string()	Retorna el nom (sense format XML) de tots els alumnes nascuts el mes de maig i abans del 1990.

5.9.2 Funcions

Conjuntament amb els predicats es poden utilitzar funcions. Per exemple:

- count(x): compta el nombre d'elements d'x; x és un camí XPath absolut o relatiu. En el segon cas, sol indicar un element o un atribut d'un node.
- string(): passen a cadena de caràcters l'element o atribut; es posa a continuació de l'últim element de l'expressió XPath.

Exemples d'utilització d'aquestes funcions:

Expressió	Significat
count(/classe/estudiant)	A l'exemple, retorna 3, ja que només hi ha 3 estudiants.
/classe/estudiant/aficions/count(aficio)	A l'exemple retorna 2 3 2, que és el nombre d'aficions de cadascun dels estudiants.

Expressió	Significat
/classe/estudiant/nom/string()	A l'exemple retorna Daniel Vanessa Xavier que són els noms de cadascun dels estudiants (sense /string() retornava el mateix, però cada nom anava delimitat per ...
/classe/estudiant/@id/string()	A l'exemple retorna 393 493 593, que són els identificadors de cadascun dels estudiants (sense /string() retornava el mateix, però entre cometes i precedit del text id=)

Annex 1. Instal·lació Saxon SXLT a Visual Studio.

Per tal de processar els nostres documents XML i generar una sortida amb XSLT necessitem un processador. Per instal·lar el processador Saxon SXLT a Visual Studio Code:

1. Descarregar l'última versió de **Saxon Home Edition (Saxon-HE)** des de la pàgina oficial: Saxon SXLT and XQuery Processor. No cal descarregar ni els exemples ni el codi font.
2. Descomprimir el contingut en una carpeta del vostre equip, p. ex. c:\Saxon a Windows o /users/home/usuari/Saxon a Linux.
3. Instal·leu l'extensió **XSLT/XPath for Visual Studio Code** per a Visual Studio Code.

Figure 2: Saxon SXLT VS Code

4. Aneu a la configuració. Premeu **F1** a Visual Studio i escriviu Preferències: **Abrir Configuración (IU)**. A buscar escriviu **XSLT** i canvieu els següents paràmetres:

- Desmarqueu Enable Saxon-JS tasks (i comproveu que Enable Saxon tasks està marcada). Ompliu la ruta amb el processador Saxon que heu descarregat, p. ex. `/home/salva/Saxon/saxon-he-11.4.jar`.

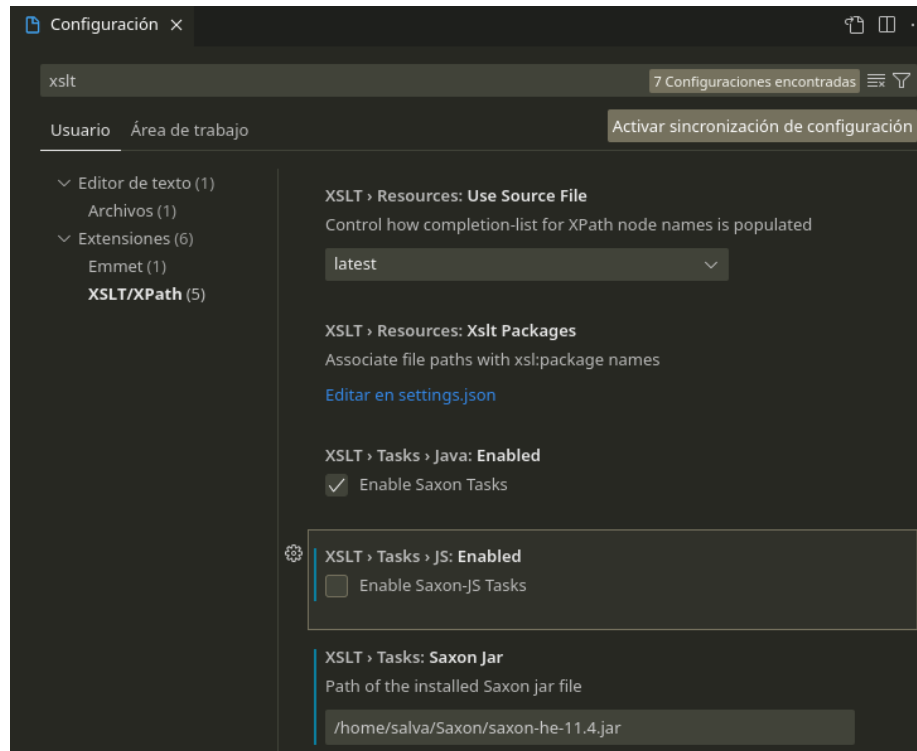

Figure 3: Saxon SXLT Config

Això només ho hem de fer un cop. Ara anem a configurar una tasca de compilació per especificar els arxius origen i destí de la nostra conversió.

1. Premem F1 i escrivim **“Configure default build task”**. La primera vegada no tindrem cap i ens demanarà configurarl-la. Seleccionem “xslt: Saxon Transform (New)” i ens crearà un arxiu de configuració `tasks.json`. Omplim amb els paràmetres necessaris:
  - **xsltFile** posem el nom del nostre arxiu XSL
  - **xmlSource** podem el nom del origen XML
  - **resultPath** escrivim el nom del fitxer de sortida (normalment XML).
2. Per fer la conversió, hem de buscar dos arxius tant XML com XSL que siguin correctes. Per assegurar-nos, podem provar la nostra conversió amb un processador on-line. Premem F1 i escrivim **“Run Build Task”**. Si tot ha anat bé, a la nostra carpeta tindrem un arxiu nou amb la transformació feta.

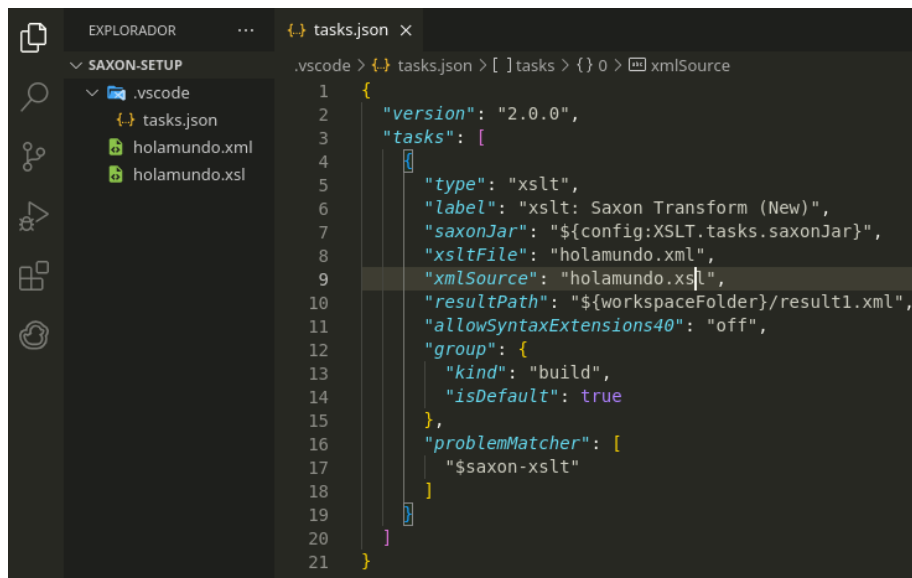

Figure 4: Tasca JSON Visual Studio

Més informació:

- Running SXLT